

SENTERUNGDOMMENS

ORGANISASJONSHÅNDBOK

REVIDERT 2018

Senterungdommen

Senterungdommens Organisasjonshåndbok

Utgitt av Senterungdommen i 2018

www.senterungdommen.no/handboka

Utforming og illustrasjoner: Torbjørn Bergwitz Lauen

Framsidedilde: Ravi Roshan

Trykk: Østfold Trykkeri, Askim

Forord 4

Kapittel 1: Senterungdommen 5

- Om Senterungdommen 6
- Senterungdommens oppbygging 7
- Året i Senterungdommen 8

Kapittel 2: Lokallaget 9

- Om lokallaget 10
- Lokallagsårsmøtet 10
- Lokallagsstyrets oppgaver 11
 - Lederen i lokallaget 11*
 - Nestlederen 12*
 - Kasserer/økonomiansvarlig 12*
 - Sekretær 12*
- Tips til godt lokallagsarbeid 13
- Årshjul 14
- Senterstudentlag 15

Kapittel 3: Fylkeslaget 17

- Om fylkeslaget 18
- Fylkesårsmøtet 18
- Fylkesstyremøter 18
- Fylkesstyret 19
 - Fylkeslederen 19*
 - Politisk nestleder 19*
 - Organisatorisk nestleder 20*
- Forholdet til lokallaga 20
- Forholdet til sentralledet 20
- Oppstart av nytt lokallag 21
- Fylkeskontora 21

Kapittel 4: Sentralledet 23

- Om sentralledet 24
- Landsmøtet 24
- Landsstyret 24
- Sentralstyret 25
 - Arbeidsutvalget 26*
 - Leder 26*
 - Politisk nestleder 26*
 - Organisatorisk nestleder 26*
 - Internasjonal leder 26*
 - Leder for profileringsutvalget 26*
- Utvalg 26
- Kontor og ansatte 26
- Etiske retningslinjer 27
- Varsling og oppfølging 27

Kapittel 5: Møter 29

- Om møter 30
- Ulike typer møter 30
- Forberedelser 30
- Gjennomføring 31
- Tips til god møteledelse 31

- Årsmøter 32
- Hvordan lage en arbeidsplan 33

Kapittel 6: Økonomi 35

- Økonomistyring i lokal- og fylkeslag 36
- Hva er et budsjett? 36
- Hva er et regnskap 36
- Samarbeid med SP lokalt og i fylket 37
- Hvordan finansierer vi aktiviteten vår? 37
- Egen bankkonto 38
- Hvordan opprettes bankkonto 39
- Rapportering av frifondsmidler 39

Kapittel 7: Info og kommunikasjon 41

- Info og kommunikasjon 42
- Internkommunikasjon 42
- Facebook 42
- Instagram 43
- Snapchat 43
- Profilering 44
- Verving 44

Kapittel 8: Valgkamp 45

- Valgkamp i Senterungdommen 46
- Valgforberedelser gjennom et valgår 47
- Skolebesøk 47
- Debatter 48
 - Å holde innledning 48*
- Retorikk 48
- Å stå på stand 49
 - Godt materielle 49*
 - Effekter 49*
 - Tillatelse 49*
 - Standarbeidere 50*

Kapittel 9: Skolering 51

- Skolering i Senterungdommen 52
- Lokal- og fylkeskurs 52
 - Punkter ved planlegging av kurs 52*
- Grønnskoloring: Fylkes- eller regionsvise kurs 53
- Sentrale kurs 53
 - Vårslepp 53*
 - Sommerleir 54*
 - Debattantskoloring 54*
 - Toppskoloring 54*
- Studiearbeid 54
- Arrangere kurs 54

Kapittel 10: Ideologi og historikk 55

- Ideologi 56
- Historikk 57

Avsluttende ord 58

Forord

Hei til deg som leser!

Organisasjonshåndboka skal være et nyttig verktøy, veiledning og oppslagsverk til deg som er medlem og tillitsvalgt i Senterungdommen. Her finner du informasjon og gode tips om blant annet organisasjonen, de ulike vervene, møter, økonomi og valgkamp. Organisasjonskunnskap er en grunnmur for å drive godt politisk arbeid, og et godt organisatorisk rammeverk er med på å styrke arbeidet og aktiviteten i både fylkene og lokallaga. Dette skal gjøre jobben din som tillitsvalgt eller engasjert i Senterungdommen litt lettere, så du kan fokusere på å få gjennomslag for dine hjertesaker

Det er til enhver tid Senterungdommens vedtekter som er organisasjonens styrende lover, og vedtektene overstyret dette dokumentet om de ikke samsvarer. Oppdatert langtidsstrategi og arbeidsplansiertilenhvertidnoeomhvasomerSenterungdommens viktigste satsningsområder, og valgprogrammet dekker Senterungdommens standpunkt i ulike saker.

Bruk organisasjonshåndboka, vis ditt engasjement og bli med å kjempe for grønn politikk sammen med Senterungdommen!

Annette Lindahl Raakil
For organisatorisk utvalg i Senterungdommen,
organisatorisk nestleder

KAPITTEL 1: SENTERUNGDOMMEN

SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Om Senterungdommen

I dette kapitlet finner du en kjapp innledning om hva Senterungdommen er og står for.

Senterungdommen er en organisasjon for ungdommer som vil arbeide for å utvikle senterpartiideene. Viljen til å få gjennomført Senterungdommens politikk er grunnlaget for organisasjonen. Våre medlemmer er i alderen 13 til 30 år.

Som medlem i Senterungdommen har man en mengde muligheter til å delta og påvirke. Det arrangeres mange forskjellige typer kurs og andre aktiviteter i løpet av et år. I denne boka gir vi gi dere, både medlemmer og tillitsvalgte, et lite innblikk i hvordan vi driver organisasjonen vår. Her vil dere finne blant annet tips til aktiviteter, og informasjon om hvordan organisasjonen er bygd opp.

Formålsparagrafen til Senterungdommen er:

«Senterungdommen har til oppgave å samle ungdom som vil arbeide for å utvikle de senterpolitiske ideene. Gjennom politisk og kulturell opplysningsvirksomhet, aktiv deltagelse i samfunnsdebatt og god og allsidig lagsvirksomhet, vil Senterungdommen være med å skape økt interesse for samfunnsspørsmål blant ungdommen og dyktiggjøre den for de oppgaver som et demokratisk styre pålegger den enkelte.»

Foto: Ragne Borge Lysaker
Sjøl på Stortinget er det
Senterungdomslag.

Senterungdommens oppbygging

Senterbevegelsen består av Senterpartiet, Senterkvinnene og Senterungdommen. Senterkvinnene er Senterpartiets kvinneorganisasjon, mens Senterungdommen er en egen selvstendig organisasjon – Senterpartiets ungdomsorganisasjon.

Alle medlemmer i Senterungdommen er medlem i Senterpartiet og har fulle rettigheter som medlem i Senterpartiet. Det innebærer at du som medlem har mulighet og rett til å være med på medlemsmøter og kommunerådsmøter i regi av partiet, samt bli valgt som delegat fra Senterpartiet på årsmøter og nominasjonsmøter i egen kommune, fylke eller region. Senterungsdomsmedlemmer har tale- og stemmerett på lik linje med alle andre medlemmer av Senterpartiet.

På senterungdommen.no finner du de oppdaterte vedtektene, organisasjonens lover, som bestemmer hvordan de ulike leddene i organisasjonen skal jobbe.

Året i Senterungdommen

Landsmøtet i Senterungdommen arrangeres i november, og er det høyeste organet i hele organisasjonen. Landsmøtet markerer overgangen fra et arbeidsår til det neste. Landsstyret er høyeste organ mellom landsmøtene, og består av fylkeslederne og sentralstyret. Sentralstyret har sammen med kontoret ansvaret for den daglige driften, og blir valgt på Landsmøtet.

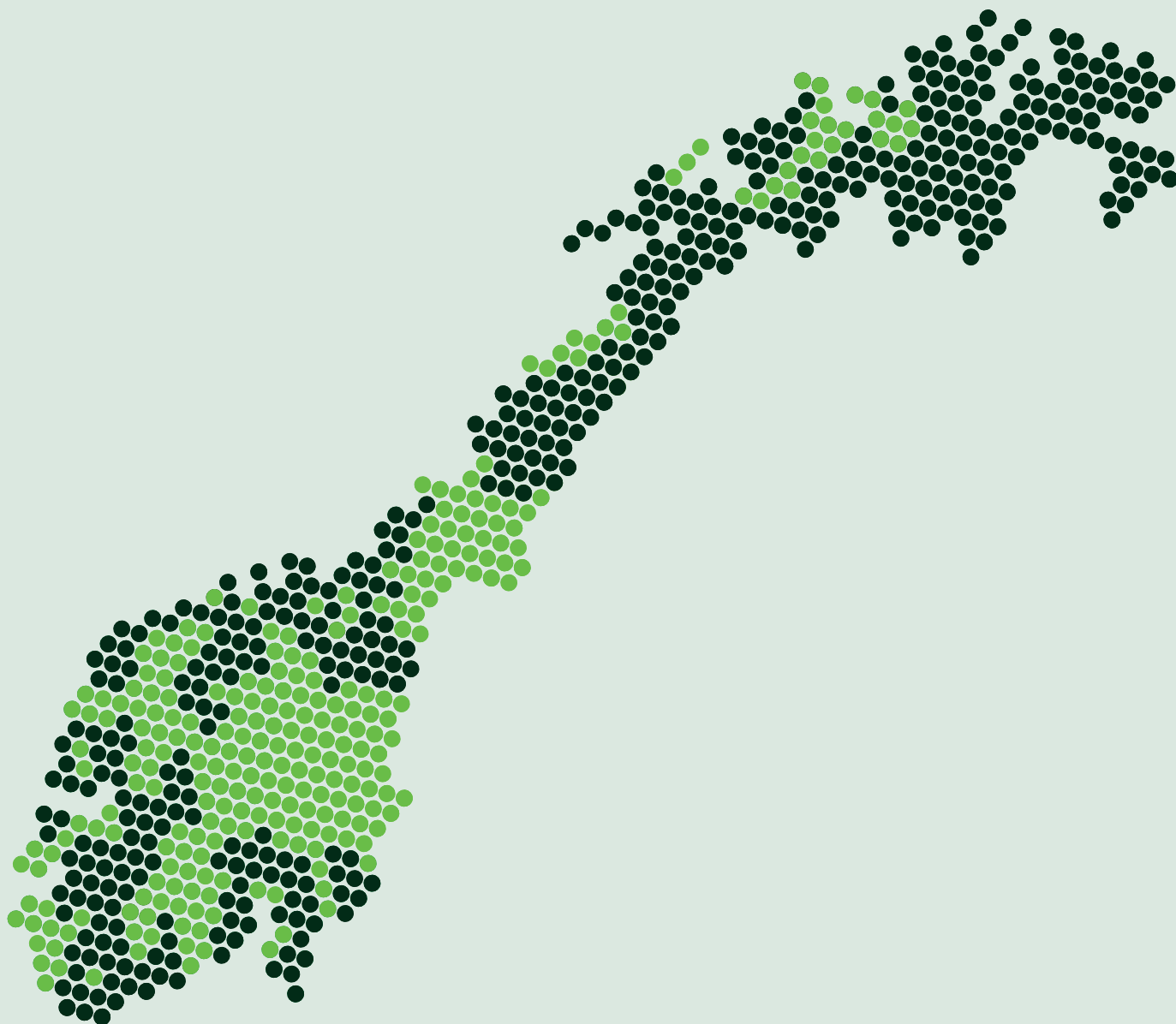
Det er likevel i lokal- og fylkeslagene hoveddelen av aktiviteten gjennom året skjer. Det er lurt å spre aktiviteten gjennom året og kombinere det sosiale med det politiske. Det skal være gøy å være med i Senterungdommen!

I lokallag og fylkeslag er årsmøtet den høyeste myndighet. Noen fylkeslag har valgt å holde årsmøtet på våren, mens andre har det tidlig på høsten. I årshjulet i neste kapittel finner du et forslag til når ulike aktiviteter i lokal- og fylkeslagene kan planlegges. I tillegg til landsmøtet blir det arrangert to arrangement sentralt, Vårslepp og Sommerleir, som er åpent for alle.

I valgår er det naturlig å bruke mest tid på valgkampforberedelser (debattkurs, stands, og programarbeid) og valgkamp, mens man i mellomvalgår har mest fokus på verving, kunnskapsbygging og sosial aktivitet.

KAPITTEL 2:

LOKALLAGET

SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

(forrige side)
 Stilisert kart over lokallaga
 i Senterungdommen per
 august 2018.

Les mer om bankkonto og
 økonomi i kapittel 6.

Regler for innkalling og gjennomføring
 av årsmøtet finner du i vedtektene § 6.2

Mal for innkalling, sakliste, budsjett o.l.
 finner du på nettsidene våre her:
senterungdommen.no/handboka

Lokallaget

Senterungdommens medlemmer er grunnlaget i organisasjonen. For at tilbudet til enkeltmedlemmene skal være best mulig, er Senterungdommen organisert i lokallag rundt om i landet der de bor. Politisk jobber et lokallag først og fremst ovenfor nærmiljøet, kommunestyret og kommunestyregruppa, og lokallaget i Senterpartiet.

Et lokallag må bestå av minst 3 medlemmer for å være et godkjent lokallag med fulle rettigheter i organisasjonen. Hovedoppgaven til lokallagene er å arrangere kurs, møter og gi et sosialt tilbud for medlemmene i området. Lokallagene i Senterungdommen har ansvaret for egen økonomi og skal ha egen bankkonto. Lokallaget skal også sørge for at informasjon fra fylkeslaget og organisasjonen når ut til medlemmene, og bringe innspill fra lokallaget oppover i organisasjonen.

Lokallagsårsmøtet

Årsmøtet er lokallagets høyeste myndighet. Alle medlemmer har møte-, tale- og stemmerett på lokallagets og fylkeslagets årsmøte. Årsmøtet er en arena der man evaluerer arbeidsåret som har gått gjennom å godkjenne årsmelding og regnskap.

Samtidig skal man på årsmøtet se framover på arbeidsåret som venter. Nytt styre skal velges, og man diskuterer hva det neste året skal inneholde. Momentene fra denne diskusjonen, skal det nye styret bruke som grunnlag for å sette opp en arbeidsplan for lokallaget. Årsmøtet bør også vedta et budsjett (en plan for økonomien, hva lokallaget skal bruke penger på) som gjenspeiler årsmøtets planer for det kommende året. Et budsjett gjør det lettere å styre økonomien, og også følge opp i etterkant. Mer om budsjett kan du finne i kapittelet om økonomi.

Mer om planlegging og gjennomføring av årsmøtet finner du i kapittel 5 om møter.

Lokallagsstyrets oppgaver

Bland lokallagsstyrets oppgaver er dette de viktigste:

- Stå for driften av laget mellom årsmøtene. Det vil si planlegging og gjennomføring av lagets aktiviteter (møter, stands, sosiale sammenkomster m.m.)
- Sørge for at det blir ført møtereferater fra aktiviteter der det er naturlig, og dokumentere til lokallagets årsmelding.
- Sørge for at alle medlemmer har et tilbud om aktivitet
- Drifte laget i henhold til Senterungdommens vedtekter.
- Styre økonomien i laget og ha ansvaret for lagets bankkonto.

Mer om økonomistyring i lokallaget finner du i kapittel 6 om økonomi.

Lederen i lokallaget

Lederen skal lede arbeidet i laget, fordele oppgaver og motivere de andre i styret.

Viktige oppgaver:

- Lede arbeidet i styret etter arbeidsplanen og budsjettet som er lagt.
- Være lokallagets ansikt utad.
- Forberede, kalle inn og lede styremøter og lagets andre arrangementer dersom ikke annet er bestemt.
- I samarbeid med sekretæren sette opp sakslista som sendes ut sammen med innkallingene til møter.
- Ha ansvar for lagets informasjon og kommunikasjon
- Sørge for at rapporter til fylkeslaget og sentralledet blir sendt inn riktig og til riktig tid.
- Passe på at det blir valgt utsendinger til møter og kurs.
- Gjøre resten av styret kjent med hva som skjer i fylkeslaget og sentralledet.
- Økonomi – tilgang til konto.
- Utarbeide regnskap i forkant av årsmøtet sammen med kasserer.
- Sammen med kasserer ha oversikten over økonomien, og lage forslag til budsjett i forkant av årsmøtet.
- Ha tilgang til medlemsregisteret for lokallaget.

Ellers er det viktig at lederen er positiv og motiverer de andre i styret. Gi tilbakemeldinger på styremedlemmenes innsats og oppmuntre til videre arbeid. Alle tillitsvalgte kan miste motivasjonen en gang i blant, så da er det viktig at lederen inspirerer

På det første møtet etter årsmøtet fordeler styret ansvaret for de ulike oppgavene mellom seg.

Først bør det velges en sekretær blant medlemmene i styret. Det er ikke uvanlig at enten nestlederen eller kassereren tar på seg dette. Andre ansvar som kan fordeles er ansvaret for studiearbeid, administrator for lokallagets Facebook-side, kontakt med kommune-styregruppa og sosiale aktiviteter.

Nestleder

Er lederens stedfortreder og skal hjelpe lederen med tilrettelegging av arbeidet.

Viktige oppgaver:

- Overta lederen sine oppgaver når han/hun ikke er tilgjengelig.
- Bør forberede og lede enkelte møter i løpet av året. Dette er viktig ledertrening.
- Utforming og oppfølging av lagets arbeidsplan i samarbeid med resten av styret.
- Ha oversikt over organisasjonens og fylkets arbeidsplaner, og følge opp disse gjennom lokallagets egen arbeidsplan.
- Skrive søknader av forskjellige slag, gjerne i samarbeid med andre i styret.

Dessuten kan nestlederen være tildelt en eller flere faste ekstraoppgaver, som f.eks. kontakt med kommune-styregruppa, om dette ikke ligger til et annet styremedlem.

Kasserer/økonomiansvarlig

Skal ha oversikt over lagets økonomi, jobbe etter å følge lagets budsjett, og føre regnskapet. Husk at du finner mer om økonomi lenger bak i boka.

Viktige oppgaver:

- Ha oversikt over økonomien i laget, og jevnlig orientere styret om den økonomiske situasjonen. Kasserer har tilgang på lokal-lagets bankkonto sammen med leder.
- Sammen med lederen utarbeide ferdig regnskap til årsmøtet.
- Undersøke muligheter og søknadsfrister for ulike tilskudd og støtteordninger om dette trengs.
Husk å bruke frifonds-midlene på lokal aktivitet, og eventuelt søk om mer om det er nødvendig!
- Sette opp forslag til årsbudsjett sammen med resten av styret.
- Føre og levere regnskapet i henhold til god regnskapsskikk. Dette gjøres ofte i samarbeid med lokallaget i Senterpartiet.
- Ta imot innbetalinger og stå for utbetalinger og holde orden på alle bilag.
- Oppbevare lokallagets kasse (kontantbeholdning).

Sekretær

Konkrete oppgaver:

- Føre enkle referat fra styremøter og medlemsmøter, og sende disse ut i etterkant.
- Sende ut innkalling/invitasjon til møter, fester, kurs, turer eller andre arrangementer.
- Hovedansvar for å skrive/samle inn stoff til årsmeldinga, gjerne i samarbeid med leder.
- Sammen med leder ansvarlig for å sende inn rapporteringsskjema fra lokallaget til sentralt.

Tips til godt lokallagsarbeid

Lokallagene er grunnsteinen i organisasjonen. Det er lokallaga som gir det bredeste og nærmeste tilbudet til våre medlemmer. Det finnes ingen fasit på hvordan man kan skape aktivitet, men vi har likevel satt opp noen punkter til inspirasjon og hjelp:

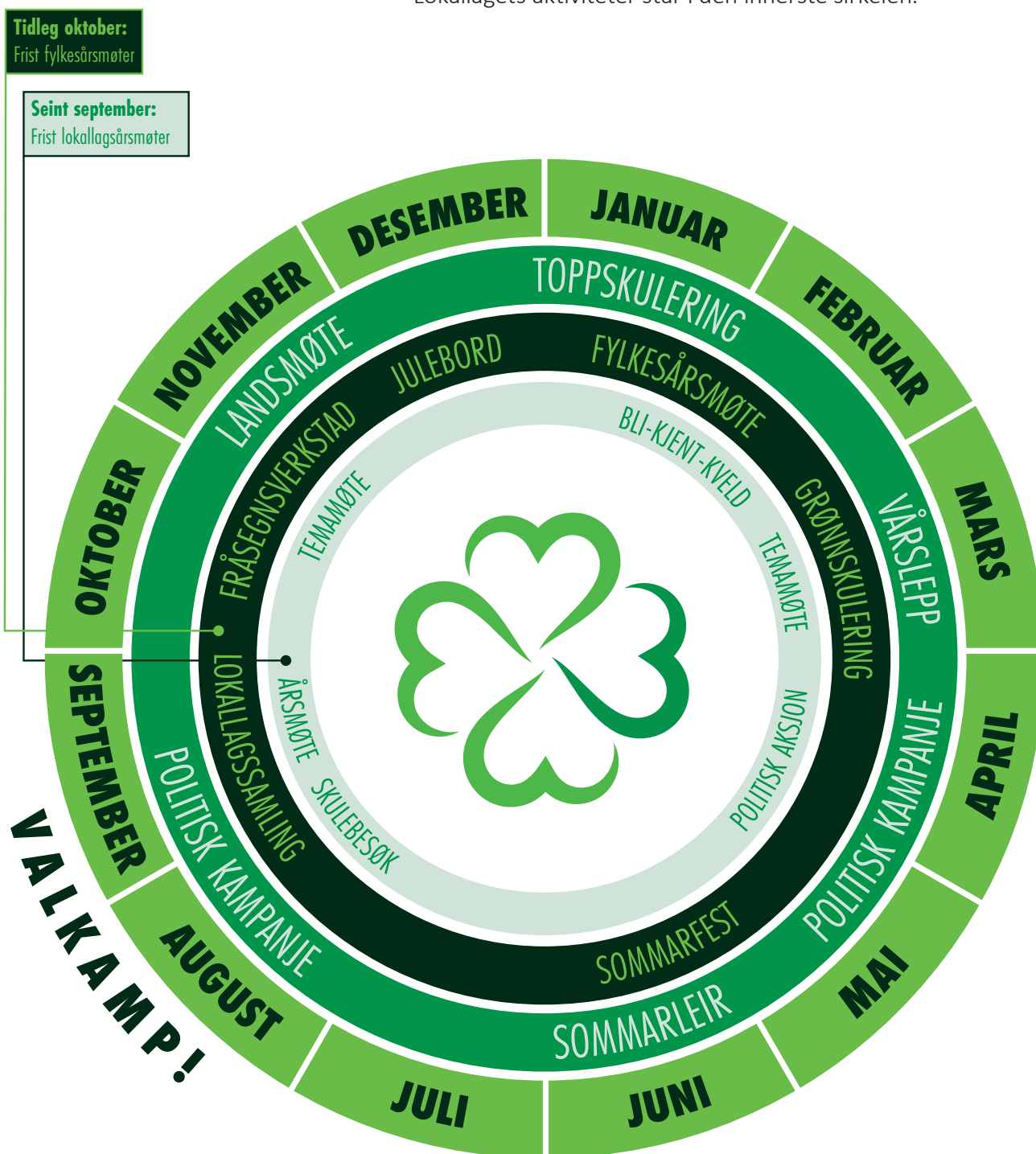
- Ha fokus på lavterskelaktiviteter. Ofte er det nok å gjøre noe gøy og sosialt, det må ikke alltid være møter med politiske temaer.
- Trekk alle medlemmene med, få dem til å føle at de hører til i Senterungdommen og at de betyr noe.
- Fordel ansvar og oppgaver på flest mulig. La medlemmene komme med forslag og innspill til aktiviteter de ønsker seg.
- Ha klare ansvarsområder og arbeidsoppgaver.
- God informasjon og markedsføring er viktig for å få til en vellykket aktivitet eller arrangement.
- God økonomi har mye å si for aktiviteten i laget, og styret skal informeres jevnlig.
- Så langt økonomien deres rekker burde medlemmene sendes på kurs, de vil komme tilbake fulle av inspirasjon og nye ideer!
- For å finansiere arrangement og aktiviteter får lokallaget hvert år en sum fra Frifond-ordningen. Dette er gratis penger, og skal brukes på aktivitet i lokallaget. Arrangerer dere mer enn disse pengene dekker kan dere søke om mer penger til flere arrangementer. Se mer i kap.6 om økonomi.
- God markedsføring og positiv promotering er viktig for å få et godt rykte og for å dra med seg flest mulig medlemmer.
- Bruk Facebook og andre sosiale medier aktivt. Bruk lokallagets Facebook-side jevnlig, eller opprett Facebook-side om dette ikke allerede finnes.
- Samarbeid mellom alle i styret er viktig, men samtidig er det bra om flest mulig får sitt eget ansvarsområde, fordi det gjør det lettere å vite hva man skal gjøre.

Trondheim Senterstud på minigolf.

Årshjul

Her er et eksempel på hvordan et årshjul kan se ut.
Lokallagets aktiviteter står i den innerste sirkelen.

Arrangert av:

SENTRALLEDET

FYLKESLAGET

LOKALLAGET

Senterstudentlag

Senterstudentlag, ofte forkortet til *senterstud*, er egne lokallag med tilknytning til et universitet eller en høyskole. Disse lagene er vårt tilbud til de som vil være aktive i Senterungdommen samtidig som de studerer, og ofte flytter til et nytt sted. Mange studerer et stykke unna stedet de kommer fra, og er ofte ikke så interesserte i lokalpolitikken på studiestedet. Et senterstudlag har derfor først og fremst fokus på det sosiale, men også fokus på studentpolitikk, nasjonale og internasjonale spørsmål.

Senterstudlagene organiseres på samme måte som andre lokallag, men kan ikke sies å være et vanlig lokallag direkte under fylkeslaget. Dette er fordi det ikke er vanlig at medlemmene i senterstudlagene melder overgang fra lokallaget på hjemstedet, ikke har kontakt med et SP-lokallag eller kommunestyregruppe, og har normalt hovedfokus sitt på det sosiale. Samtidig er det vanlig at senterstudlagene blir inkludert på regionale skoleringer, og andre arrangementer i regi av fylkeslaget. Senterstudlagene er med i et studentnettverk i Senterungdommen, som årlig arrangerer en studentsamling for alle senterstudenter. Ellers fungerer disse lagene som ordinære lokallag, der man kan søke Frifondsmidler for å finansiere aktivitet.

Lokallag og fylkeslag oppfordres til å informere medlemmer som flytter for å studere om tilbudet senterstudlagene inneholder.

Når organisasjonshåndboka går i trykken har vi senterstudlag registrert i Bergen, Hvam, Innherred, Mo i Sogn og Fjordane, Oslo, Sogndal, Trondheim og Ås.

KAPITTEL 3:

FYLKESLAGET

SENTERUNGDOMMENS

ORGANISASJONSHÅNDBOK

(forrige side)

Foto: Bryan Minear

Regler for innkalling og gjennomføring
av årsmøtet finner du i vedtektene § 8.4

Fylkeslaget

Fylkeslaget skal koordinere Senterungdommens virksomhet i fylket og være bindeledd mellom lokallagene og Senterungdommen sentralt. Fylkeslaget skal ha sin egen økonomi adskilt fra partiets. Se vedtektene § 8 som omhandler fylkeslaget.

Fylkesårsmøtet

Årsmøtet er fylkeslagets øverste organ. Fylkesårsmøtet kan avholdes både om våren og høsten, så lenge fristen i vedtektene (5 uker før landsmøtet) overholdes. Det er fylkestyret som planlegger og kaller inn til årsmøtet, der alle fylkets medlemmer har møte- og stemmerett. Det kan være lurt å holde et kurs, eller et politisk foredrag i forbindelse med årsmøtet, i tillegg til å fokusere på at det skal være sosialt for de som kommer.

Fylkesårsmøtet skal behandle årsmelding, regnskap, arbeidsplan, budsjett, og velge nytt fylkestyre. Se nærmere om årsmøtet i vedtektene. Mer om planlegging og gjennomføring av årsmøte finner du i kapittel 5 om møter.

Fylkesstyremøter

Innkalling til styremøtet bør sendes til styrets medlemmer i god tid før møtet, sammen med sakliste og saksdokumenter.

I tillegg til medlemmene i styret, bør også 1. vara til fylkestyret innkalles hver gang. Det er vanlig at 1. vara møter fast på styremøtene. Ellers bør ungdomsrepresentantene i fylkestyret i partiet, fylkessekretær eller annen ansatt i fylket få innkallinger til orientering.

Under kapittelet om møter finner du mer om planlegging og gjennomføring av styremøter og andre møter, samt flere eksempler og maler på innkallinger, sakslister, referat og arbeidsplan. I kapittelet om økonomi finner du mer om økonomistyring i fylkeslaget

Fylkesstyret

Fylkesstyret har ansvar for:

- At aktiviteten i fylkeslaget blir så god som mulig, både gjennom å støtte oppom lokallaga og arrangere egne aktiviteter i fylket.
- Å fordele arbeidsoppgavene mellom styremedlemmene i fylkesstyret.
- Å være en ideskaper og støttespiller for lokallagene.

Lederen og nestlederne utgjør arbeidsutvalget (AU) i fylket. Dette utvalget kan brukes til å forberede styremøtene og ta unna saker som haster og som lederen ikke vil avgjøre alene. Det er svært ulik praksis på om og hvordan arbeidsutvalgene brukes i fylkene. Det er vanlig å orientere resten av fylkesstyret om hva som er blitt diskutert i AU-møtene.

Fylkeslederen

Fylkeslederen har ansvaret for å lede arbeidet i styret, for at alle styremedlemmene får arbeidsoppgaver og utfordringer tilpasset deres bakgrunn og erfaringer, og at motivasjonen og innsatsen er god.

Lederens oppgaver

- Hovedansvar for lagets politiske og organisatoriske virksomhet
- Fordele ansvar og oppgaver blant styrets medlemmer
- Være fylkeslagets politiske representant utad
- Følge med på aktuelle politiske saker i fylket og se til at disse følges opp
- Forberede og innkalle til fylkesstyremøter
- Delta i Senterungdommens landsstyre og Senterpartiets fylkesstyre

Politisk nestleder

Politisk nestleder skal være til hjelp og støtte for lederen i politiske saker, og har hovedansvaret for å utarbeide politiske saker til fylkesstyremøtene.

Politisk nestleders oppgaver:

- Være lederens stedfortreder
- Arbeide med fylkespolitiske saker, aksjoner, materiell osv.
- Se til at fylkeslaget uttaler seg om aktuelle saker
- Bidra til å øke den politiske aktiviteten i lokallagene
- Være ansvarlig for at det skaffes politiske innledere til ulike arrangementer

Saksdokumenter er en kort redegjørelse for saken for at alle kan være godt forberedt til møtet. Sakspapirene beskriver ofte bakgrunnen for saken, tar opp eventuelle. problemstillinger, og kommer med forslag til vedtak i saken.

Organisatorisk nestleder

Organisatorisk nestleder skal være til hjelp og støtte for lederen i organisatoriske saker, og har hovedansvar for at det organisatoriske i fylkeslaget fungerer.

Organisatorisk nestleders oppgaver:

- Se til at kurs, møter og aksjoner blir skikkelig tilrettelagt – ref. årshjul og skoleringsprogram. Skoleringsprogrammet står det mer om i kapittelet om skolering.
- Være aktiv ved oppstart av nye lag
- Sørge for god kontakt mellom lokallag og fylkesstyret, koordinere hvem i fylkesstyret som er kontakter for lokallaga
- Sørge for at en god arbeidsplan blir lagt fram for årsmøtet

Andre ansvarsområder dere kan fordele i fylkesstyret er:

- Facebook-ansvarlig
- Koordinator for oppfølging av lokallag
- VGS i fylket
- Skolering for lokallaga
- Arrangementsansvarlig
- Ansvar for nye medlemmer i fylket
- Ansvar for det sosiale i fylkeslaget

Forholdet til lokallaga

Fylkeslagets viktigste oppgave ovenfor lokallagene er å bidra til å skape aktivitet, og å bidra til at et lokallag ikke legges ned selv om det skulle gå tungt en periode. Fylkesstyret skal følge opp lokallagas årshjul (står beskrevet i lokallagskapittelet), samt stille med bistand til gjennomføring om det er nødvendig. Fylkeslaget skal holde seg jevnlig orientert om hvordan situasjonen er rundt om i lokallagene. I løpet av året kan det være lurt at fylkesstyremedlemmene er kontaktpersoner til lokallaga. Slik har lokallagene en person de kan forholde seg til. Dette kan ofte bidra til at kommunikasjonsflyten mellom lokallag og fylkeslaget fungerer bedre. Fylkeslaget følger med på hvordan situasjonen er for å starte opp lokallag der det ikke allerede finnes.

I tillegg til å hjelpe lokallagene med å opprettholde aktiviteten, og se til at de følger vedtektene, bør man motivere lokallagene til å delta på fylkesvise, regionale og sentrale arrangement

Forholdet til sentralleddet

Senterungdommens sentralledd er til for å serve fylkes- og lokallagene. Lurer du på noe må du ikke nøle med å ta kontakt med noen i enten sentralstyret eller på kontoret.

Kontaktinformasjon til kontoret og sentralstyret finner du på senterungdommen.no/folk-i-SUL

Oppstart av nytt lokallag

Er det 3 - 5 Senterungdommer på et sted som ønsker å være aktive, bør man prøve å starte et lokallag. Skal du starte opp et lokallag? Sjekk Senterungdommens korte guide til oppstart av lokallag

Senterungdommens korte guide til oppstart av lokallag finner du på senterungdommen.no/handboka.

Fylkeskontora

Alle fylkeslagene i landet har et fylkeskontor. Fylkessekretæren, ungdomssekretæren eller organisasjonssekretæren er ansatt også for Senterungdommen. Det betyr at du kan ringe til denne personen for spørsmål. På hjemmesidene til Senterpartiet kan du finne kontakinfo til det enkelte fylkeskontor. Den som er ansatt på fylkeskontoret har en andel av sin stilling som er satt av til Senterungdommen, og skal bistå fylkesstyret med en rekke praktiske oppgaver.

Senterpartiets nettsider finner du på www.sp.no.

TIPS!

Det er spesielt viktig for fylkesstyret at de har en skikkelig avtale med den/de som jobber på fylkeskontoret om hvem som har ansvaret for økonomistyring og regnskap. Fullmakt til Senterungdommens konto, oversikt over hvor mye penger man har til rådighet og kontinuerlig regnskapsførsel, er de helt nødvendig at noen har ansvaret for. I de fleste tilfellene vil dette være fylkeslederen i samarbeid med fylkessekretæren.

KAPITTEL 4:

SENTRALLEDDET

SENTERUNGDOMMENS

ORGANISASJONSHÅNDBOK

(forrige side)

Foto: Cathrine Dokken

Fra +Bygda 2015

SentrALLEDDET

Senterungdommens sentralledd er det øverste nivået i organisasjonen, og står for den daglige driften av organisasjonen mellom landsmøtene.

Landsmøtet

Landsmøtet arrangeres over tre dager i november hvert år og er Senterungdommens øverste beslutningsorgan. Her møter utsendinger fra alle lokallag og fylkeslag, samt sentralstyret. På landsmøtet behandles saker som årsmelding, arbeidsplan, regnskap, budsjett, politiske saker og valg av nytt sentralstyre. Senterungdommens landsmøte er det eneste organet som kan endre på organisasjonens lover, vedtektene. Om man skulle ønske å sende inn endringsforslag på vedtektene (vedtektsendringer), må disse være innsendt 7 uker før landsmøtet, og oppnå minst 2/3 flertall i møtet. Det er ikke mulig å fremme vedtektsendringer i møtet. De gjeldende vedtektene finner du til enhver tid på senterungdommen.no og Innsiden.

Hvert år vedtas arbeidsplanen med mål og tiltak for det kommende arbeidsåret. Hvert fjerde år (i stortingsvalgår) vedtas Senterungdommens langtidsstrategi som beskriver de overordnede satsingsområdene og de lange linjene for organisasjonens arbeid for de fire neste årene. Hvert fjerde år (året før hvert stortingsvalgår) skal landsmøtet vedta Senterungdommens stortingsvalgprogram som beskriver Senterungdommens standpunkt på alle politikkområder.

Mer informasjon om gjennomføring av landsmøte, og skikk og bruk i landsmøtesalen finner du i Landsmøteguiden i Senterungdommens dokumenter på Innsiden.

Landsstyret

Landsstyret møtes ca.5 ganger i året, og er det øverste organet mellom landsmøtene. I landsstyret sitter fylkeslederne og sentralstyret. Landsstyret behandler politiske og organisatoriske saker, godkjenning av regnskap osv. Det tas også mange overordnede og prinsipielle diskusjoner om veien videre for organisasjonen. Landsstyret kan fatte viktige vedtak mellom landsmøtene, og er generelt et rådgivende organ for sentralstyret og landsmøtet. Disse møtene er også viktige for informasjonsflyten i organisasjonen, samt kompetanseheving blant fylkeslederne.

Sentralstyret

Sentralstyret står ansvarlig for driften av organisasjonen mellom landsstyremøter og landsmøtene. Sentralstyret møtes fysisk ca. annenhver måned og jevnlig per telefon.

Sentralstyret har i oppgave å koordinere driften av Senterungdommen sammen med de ansatte på kontoret. Sentralstyret skal sørge for aktivitet ute i lagene, samt bidra med/legge til rette for kunnskapsheving ute i organisasjonen.

Sentralstyrets overordnede oppgaver er blant annet:

- Lede arbeidet i Senterungdommen etter gjeldende vedtekter, og de vedtak som er fattet av landsmøtet og landsstyremøter.
- Ansvarlig for Senterungdommens økonomi
- Arbeide for god organisasjonsopplæring gjennom å bistå på sentrale, regionale, fylkesvise og lokale skoleringer
- Besøke fylkes- og lokallag, delta på lokal aktivitet, og representere sentralledet utad.
- Arbeidsgiver for Senterungdommens generalsekretær
- Forberede saker til Senterungdommens landsmøte og landsstyremøter
- Oppnevne medlemmer til sentrale utvalg
- Fronte Senterungdommens politiske saker i media

Senterungdommens sentralstyre ca. 1980.

De enkelte verv i sentralstyret:**Leder**

- Er den øverste lederen i Senterungdommen og leder arbeidet i sentralstyret og AU. Lederen har ansvaret for å følge opp de andre i styret og fylkeslederne med ris, ros, og omsorg.
- Er ungdomspartiets ansikt utad, og er den som i størst grad fronter sentrale politiske saker.
- Representerer Senterungdommen i Senterpartiets sentralstyre.

Politisk nestleder

- Leders stedfortreder, og medlem i AU
- Hovedansvarlig for Senterungdommens politiske arbeid
- Leder for politisk utvalg

Organisatorisk nestleder

- Leders andre stedfortreder og medlem i AU.
- Hovedansvarlig for Senterungdommens organisatoriske arbeid
- Leder for organisatorisk utvalg

Internasjonal leder

- Hovedansvarlig for Senterungdommens internasjonale arbeid
- Leder av internasjonalt utvalg

Leder for profileringsutvalget

- Innvalgt som styremedlem i sentralstyret
- Arbeide med å forbedre Senterungdommens arbeid innenfor kommunikasjon og profilering.
- Lede profileringsutvalgets arbeid

Arbeidsutvalget

AU består av leder og de to nestlederne, og har møter regelmessig, både fysisk og per telefon. AU har i oppgave å forberede saker til landsstyret og sentralstyret. De ansatte har møterett i AU.

Utvalg

- Politisk utvalg
- Organisatorisk utvalg
- Internasjonalt utvalg
- Profileringsutvalget

Under sentralstyret arbeider utvalg som forbreder saker som skal opp i sentralstyret, landsstyret og landsmøtet, og som arbeider videre med saker etter at de har vært behandlet der. Fire faste utvalg er knyttet til sentralstyret, i tillegg til et utvalg som jobber med oppfølging av fylkeslagene. Når det dukker opp bestemte saker man ønsker å arbeide spesielt med, blir det satt ned andre utvalg.

Når det skal utarbeides et politisk dokument/manifest på et område, nedsetter sentralstyret et utvalg som lager utkast til manifestet gjennom en høringsprosess, deretter behandles det i sentralstyret og landsstyret/landsmøtet.

Kontor og ansatte

Senterungdommens sekretariat har kontor i Oslo, og sørger for at organisasjonen drives på daglig basis. Senterungdommen har tre ansatte (2018), med organisasjonssekretær og generalsekretær i fulle stillinger, samt en kommunikasjonsrådgiver i 60% stilling. I tillegg er Senterungdommens leder frikjøpt 100% og har også kontor-plass her. Styret har arbeidsgiveransvaret for generalsekretær, mens generalsekretær har arbeidsgiveransvaret for øvrige ansatte.

Arbeidsoppgaver:

- Medlemsservice i ulike former.
- Rådgiving i små og store saker, avhengig av organisasjonsledd, i små og store saker.
- Utarbeidelse av materiell og informasjon, alt fra valgkampmateriell til sakspapirer og kursinvasjoner.

- En rekke oppgaver før, under og etter ulike arrangementer, slik som landsmøte, Vårslepp og sommerleir.
- Styre medlemsregisteret, forvalte den daglige økonomien, være redaktør for Senterungdommens Facebook- og nettside, og andre administrative oppgaver.
- Samt mye, mye mer...

Etiske retningslinjer

Senterungdommen er en organisasjon hvor alle skal føle seg trygge og velkommen. Vi er en organisasjon hvor tillitt og takhøyde er viktige verdier.

Det er av den grunn viktig at alle i organisasjonen gjør seg kjent med, og følger våre etiske retningslinjer.

Senterungdommen aksepterer ingen form for trakassering, diskriminering eller annen utilbørlig adferd overfor personer du forholder deg til. Det er nulltoleranse for adferd som oppleves seksualisert krenkende og som ikke respekterer en annens integritet fysisk, følelsesmessig eller mentalt.

Varsling og oppfølging

Varsling er å gå videre med mistanke eller visshet om kritikkverdige forhold til noen som kan gjøre noe med det. For varslingsaker i Senterungdommen er det alltid Generalsekretær som skal varsles. Generalsekretær har taushetsplikt og håndterer saken i tråd med retningslinjene. Det vil si at hvem varsleren er, holdes fortrolig, med mindre varsler selv ønsker at dette skal gjøres kjent. Varsler skal ha tilbakemelding om at varsel er mottatt, og informasjon om den videre håndteringen så snart som mulig.

For at alle skal føle seg trygge er det viktig at kritikkverdige forhold varsles så tidlig som mulig.

Med kritikkverdige forhold menes brudd på Norges lover, brudd på Senterungdommens vedtekter eller brudd på Senterungdommens etiske retningslinjer.

Senterungdommens etiske retningslinjer finner du på senterungdommen.no/dokumenter

KAPITTEL 5:

MØTER

SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

(forrige side)

Foto: Kelly Sikkema

Maler for sakspapir o.l. finner du på senterungdommen.no/handboka

Møter

Når man er engasjert i ungdomspolitikken blir det ofte mye møtevirksomhet. For at man skal kunne bruke mest mulig av tiden på det som ofte er det morsomste i Senterungdommen, politikk og sosialt, er det viktig at møtene er effektive. Under finner du god informasjon både for lokallag og fylkeslag. Det er også en egen bolk om gjennomføring av årsmøter.

Ulike typer møter

Det finnes mange måter å organisere et møte på, og møteform velger vi avhengig av hva som er målet med møtet, hvem man vil invitere, og hvilke oppgaver som skal løses. Styremøter er den hyppigste møteformen, som er jevnlig møter i fylkes- eller lokallagsstyrer for å følge opp aktiviteten i laget, og planlegge nye arrangementer, både i fylkesstyrer og lokallagsstyrer. Medlemsmøter er møter som ofte blir planlagt på disse styremøtene, og er sosiale møteplasser med politisk påfyll, diskusjon og annen aktivitet. Andre møter man kan arrangere er folkemøter, åpne møter med politiske innledninger og temamøter.

Forberedelser

Styremøter må planlegges i god tid. Sett gjerne av dato for neste styremøte allerede på innkallingen til gjeldende møte. Sakspapirer må sendes ut i god nok tid til at styremedlemmene får satt seg inn i sakene som skal diskuteres.

Til styremøter skal det sendes ut saksliste og sakspapirer. Sammen med disse skal eventuelle saksvedlegg ligge. Maler for innkalling og saksliste finner du i vedleggene til denne boka.

I planleggingen av medlemsmøter og annen aktivitet er det noen viktige spørsmål å stille seg:

- Hva skal møtet handle om/hva skal vi gjøre?
- Hvilken dato? Sett dato i god nok tid
- Hvor skal vi holde møtet? Må vi booke lokale?
- Skal vi ha noen eksterne innledere? Hvem?
- Hva må fikses i forkant av eventuell handling, teknisk, osv?

På medlemsmøter er det viktig at informasjon om tema, tidspunkt og sted kommer ut i god tid. Facebookarrangementer er en god måte å nå ut til mange medlemmer.

Når møtet nærmer seg kan det være greit å sende en påminnelse til innledere, sjekke at de delegerte oppgavene blir løst, og at alt er klart noen dager i forveien. Slik unngår man at oppgaver blir glemt, og avverger kriser før de oppstår.

Gjennomføring

Møteansvarlige bør møte opp i god tid for å se at alt er som det skal. Om det skulle være mangler har man tid til å løse dette før møtestart.

Hold programmet så godt det går. Vi viser respekt for hverandres tid og avslutter til oppsatt tid.

Skriv referat fra møtene, der konklusjoner og vedtak kommer godt fram.

Bli enige om hvordan saker følges opp, sett opp hvem som er ansvarlig for oppfølging og sett frister for gjennomføring.

Gjør tydelige vedtak, med konkrete oppgaver.

Det sosiale er viktig uansett på hvilket arrangement i Senterungdommen vi er på. Sett av tid til en god kaffepause, til sosialt og utenomsaklig prat. Sett gjerne av egen tid til dette, og hold selve møtebehandlingen og det sosiale adskilt i møtet.

Tips til god møteledelse

- Som møteleder er det viktig å finne balansen mellom å være møteleder og møtedeltager.
- På små møter som styremøter og interne arrangementer går det fint å ha begge rollene, mens på større møter som folkemøter og årsmøter må man være bevisst på sin rolle. Se mer om årsmøte under kapitlene om lokallag og fylkeslag. På styremøter kan man gjerne bytte på hvem som er møteleder.
- Oppsummere diskusjonen i møtet ofte, og fordele ansvar etter hvert.
- Vær ryddig. Det kan komme mange forskjellige forslag samtidig, skriv de ned og diskuter ett og ett forslag om gangen.

Nærmere bestemmelser om årsmøter finner du i vedtektene våre.

Lokallag: §6.2 og 6.3

Fylkeslag: §8.4 og 8.5

Landsmøtet: § 10 og 11

Vedtektene finner du på våre nettsider:
senterungdommen.no/dokumenter

- Sørge for at utenomsaklige ting blir snakket om i pausene. Være «viddevakt», og sørg for at diskusjonen ikke kommer helt ut på viddene.
- Holde fokus på saklighet og fakta når uenighet oppstår.
- Sørge for at alle forstår oppgaver som blir delegert. Ta gjerne en oppsummering av hvem som skal gjøre hva på slutten.
- Skape aktivitet og engasjement i møtet ved å:
- Vise nysgjerrighet og interesse for det som blir sagt.
- Vise at man setter seg inn i og prøver å forstå andres synspunkt.
- Stille relevante spørsmål.
- Aktivisere passive møtedeltagere ved å stille spørsmål.
- Bruke humor og sørge for god stemning i møtet

Årsmøter

Årsmøtet er som regel årets mest formelle møte, og her er det viktig å ha orden i sysakene, både når det kommer til forberedelser, under møtet og i etterkant. Under følger en kort sjekkliste med det som er viktig å huske på. Alle maler for de nevnte dokumentene finner du som vedlegg i filsamlingen på Innsiden.

- Innkallingen til årsmøtet skal sendes ut 14 dager i forkant av lokallagsårsmøter og 4 uker i forkant av fylkesårsmøter, og det er vanlig å sende denne ut på e-post, samt å sette opp et arrangement på Facebook. Husk også å sende innkallingen til fylkesstyret og lokallaget i SP (gjelder lokallagsårsmøter) og fylkeslaget i SP (gjelder fylkesårsmøter).
- Kombiner med noe sosialt eller politisk. Det er ikke ofte man samler så mange av medlemmene, så det er viktig at de som kommer føler de får noe hyggelig og/eller interessant ut av å komme.
- Årsmeldingen er en kort oppsummering av hva laget har gjort det siste året, hvilke aktiviteter som er blitt arrangert, andre aktiviteter laget har deltatt på, spesielle saker som man har fått gjennomslag for, og hvem som har sittet i styret. Dette dokumentet viser for ettertiden hva arbeidsåret har inneholdt.

En arbeidsplan er en plan over hva laget skal arbeide med i det kommende året. Det er viktig at alle lokal-/fylkeslag har en slik plan. En arbeidsplan skal fortelle hvordan laget vil arbeide og hvilke aktiviteter de ønsker å gjennomføre. Arbeidsplanen skal også inneholde tidspunkter og frister for gjennomføringen av aktivitetene.

Hvordan lage en arbeidsplan?

Det er tre viktige stikkord vi må ha klart for oss når en arbeidsplan skal utarbeides: hva, når, og hvem:

- **Hva** skal vi gjøre?
- **Når** skal vi gjøre det?
- **Hvem** skal være ansvarlig for at det blir gjort?

TIPS!

Det er viktig at dere før utarbeiding av neste års arbeidsplan tar en kritisk gjennomgang av siste arbeidsår:

- Hadde vi konkrete mål for arbeidsåret?
- Ble målene nådd?
- Hva gikk galt, og hvorfor?
- Hva gikk bra, og hvorfor?
- Hva kunne ha vært gjort bedre?

Budsjett skal vedtas på årsmøtet, se mer om dette i kapittelet om økonomi.

Protokollen er referatet fra årsmøtet, og føres i pennen av den som er valgt av referent i årsmøtet. Det er vanlig at to deltagere i møtet underskriver protokollen i ettertid for å sikre at det som står der er riktig. Årsmøteprotokollen er det dokumentet som gjør valget av styret gyldig, samt at det viser de andre vedtaket fra møtet, og er sammen med årsmeldingen og regnskapet historiske dokumenter.

Maler for arbeidsplan o.l. finner du på senterungdommen.no/handboka

KAPITTEL 6:

ØKONOMI

SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

*(forrige side)**Foto: Kjell Jøran Hansen**Eksempler på budsjett finner du på senterungdommen.no/handboka.*

Økonomistyring i lokal- og fylkeslag

Aktiviteten styrer økonomien, det er derfor viktig at føringer for arbeidsplan og tilhørende budsjett blir diskutert og vedtatt på årsmøtet. Videre må dere i denne forbindelse godkjenne regnskap fra tidligere arbeidsår. I dette kapitlet finner dere forklaringer på begrepene regnskap og budsjett, noe som er svært viktig for god økonomistyring av organisasjonen. Videre kommer en beskrivelse av hvordan vi samarbeider med Senterpartiet om økonomistyring både lokalt og regionalt. Avslutningsvis skisseres det, i korte trekk, hvordan vi finansierer aktiviteten i organisasjonen.

Hva er et budsjett?

Et budsjett er en oversikt over hvilke inntekter og kostnader lokallaget/fylkeslaget forventer å ha i løpet av kommende arbeidsår (regnskapsår).

Årsmøtet bør behandle budsjett for arbeidsåret. Budsjettet må utarbeides på bakgrunn av, og stå i stil til arbeidsplanen, slik at dere ser hvilke aktiviteter som vil koste penger. God økonomistyring er viktig for all virksomhet i organisasjonen. Det stilles vanligvis også krav om fremleggelse av budsjett i forbindelse med søknad om offentlig tilskudd. Ofte må også årsmelding og/eller arbeidsplan vedlegges.

Hva er et regnskap?

Regnskapet er en oversikt over økonomien, og viser hva man har brukt penger på. Dette er et godt hjelpemiddel som brukes for å vurdere den økonomiske stillingen, både underveis i arbeidsåret og ved arbeidsårets slutt. Regnskapet viser hvilke inntekter og kostnader lokallaget/fylkeslaget har hatt i løpet av arbeidsåret. Oversikt over eiendeler og gjeld kommer også frem av regnskapet. Regnskapet er videre et godt verktøy til å vurdere hvordan man skal sette sammen neste års budsjett. Dette ved å se faktiske inntekter og kostnader, opp mot budsjettet man har hatt for samme år. For lokallagene er oppstilling av regnskap enkelt, og det er vanlig at lokallagene samarbeider med kassereren i Senterpartiets lokallag om å føre regnskapet.

De fleste av lokallagene har ikke mange inntekter i løpet av et år. Eksempler på inntekter som må vises i regnskapet er; frifondsmidler overført fra Senterungdommen sentralt og støtte

fra lokallaget i Senterpartiet. Videre må også utgiftene synliggjøres, dere må med andre ord vise hva dere har brukt pengene på. Det kan være lurt å samle utgiftene i kategorier, eksempler på dette kan være; mat, aktivitet, reise, leie av møterom.

Fylkeslagene har ofte flere inntekter og utgifter. Det er derfor viktig at fylkeslagene jobber tett sammen med Senterpartiet for å få bistand til utformingen av dette. Det stilles strengere krav til både budsjettering og regnskap i fylkeslaget, det er derfor viktig at arbeidet på dette området utføres av folk med riktig kompetanse.

Samarbeid med SP lokalt og i fylket når det kommer til økonomi

Ofte kan det være nyttig å ha et tett samarbeid med Senterpartiet lokalt eller i fylket. Fylkessekretær i Senterpartiet er som regel svært behjelpelig. Spesielt når det kommer til økonomiske spørsmål kan det være nyttig å innhente både kunnskap om hva som må gjøres, samt bistand til utforming av både budsjett og regnskap dersom dere har behov for det. For lokallagene, kan det være vel så nyttig å be kasserer (personen med ansvar for økonomi), eller noen andre i lokallagsstyret til Senterpartiet om hjelp til økonomiske spørsmål ved behov.

Hvordan finansierer vi aktiviteten vår?

Senterungdommen er medlem av Landsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), og med det har vi tilgang til en stor pott med penger fra staten. Denne ordningen kalles Frifondordningen. Store deler av denne potten blir fordelt ut til lokallaga, og skal brukes på lokal aktivitet (for eksempel, mat på møter, bowling, paintball, arrangering av foredrag og møter, osv). I fylkeslag uten lokallag regnes fylkeslaget som lokallag, og kan få slike midler. Ved overgangen til nytt arbeidsår skal det kort beskrives hva disse pengene er brukt på.

Eks: 2000 kroner til servering på møter og 1000 kr til bowling, om lokallaget har fått 3000 kroner.

Dette er gratis penger, og hvis lokallaget ikke bruker opp disse må de betales tilbake. Derfor: Arranger aktivitet sånn at dere får brukt opp pengene!

Eksempler på regnskap finner du på senterungdommen.no/handboka

LNU, Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner, er en paraplyorganisasjon for 97 barne- og ungdomsorganisasjoner. De forvalter støtteordningen Frifond på vegne av staten.

Søknadsskjema for frifondsmidler finner du på senterungdommen.no/dokumenter.

For å få tilgang til denne delen av frifondordningen, som kalles «Driftsmidler», må lokallaget registrere opplysninger om årsmøtet på senterungdommens nettside, og her gi samtykke om at man ønsker tildeling av midler. I tillegg må lokallaget ha egen bankkonto.

Bruker dere opp alle disse pengene og skal arrangere mer aktivitet? Da er det fortsatt penger igjen i potten sentralt som dere kan søke på. På senterungdommen.no finner du søknadsskjema som du enkelt fyller ut søknadssum, beskrivelse av aktiviteten og et enkelt budsjett/oversikt over hva pengene skal brukes på. Lokallag kan søke om opptil 20.000 kr pr aktivitet, og det er ingen begrensning på hvor mange søknader som kan sendes i løpet av et arbeidsår. Søknaden kan sendes både i god tid før et arrangement skal finne sted, men også etter at en aktivitet er gjennomført.

Senterpartiets lokal- og fylkeslag kan også være en god samarbeidspartner, og kan være behjelpelig med midler til aktivitet i regi av Senterungdommen.

I mange kommuner og fylkeskommuner er det støtteordninger som det går an å søke støtte til arrangementer osv. Sjekk hva som gjelder i din kommune/region/fylke.

Som nyvalgt styre i både lokallag og fylkeslag er det lurt med en gjennomgang med tidligere leder og/eller fylkessekretær for å få tips om hvordan økonomien er blitt ordnet, viktige frister, osv.

Ved søknader om støtte er det viktig å passe på søknadsfrister, retningslinjer, og hva som kreves av skjemaer og vedlegg.

Egen bankkonto

Lokallagene må ha egen bankkonto for å motta frifondmidler. Dette er i henhold til støtteordningens regler og gjelder for alle lokallag. Det er ikke tillatt å bruke fylkeslagets eller Senterpartiets bankkontoer for å motta frifondsmidler. Både leder og kasserer skal ha tilgang til lagets bankkonto.

Hvordan opprettes bankkonto?

Ta kontakt med en bank for å høre hva de trenger av informasjon for å opprette konto til laget. Man trenger ikke å registrere lokallaget i Brønnøysundregisteret dersom man ikke ønsker det. Lokallaget kan få fullmakt til å bruke organisasjonsnummeret til Senterungdommens hovedorganisasjon. Dersom man ønsker denne fullmakten, sender man en e-post til generalsekretær og ber om dette. Senterungdommens ansatte og fylkessekretærene kan ellers være behjelpelige med spørsmål når man skal opprette bankkonto.

Husk å endre disponent på kontoen når laget får ny kasserer eller leder.

Rapportering av frifondsmidler

Rapportering av bruken av frifondsmidler er forenklet i ordningen med driftsstøtte sammenlignet med den tidligere ordningen med prosjektsøknader. De fleste lokallag vil motta driftsstøtte. Etter at frifondmidlene er oppbrukt skal bruken rapporteres inn til Senterungdommen sentralt ved å fylle ut skjemaet «Frifond rapportering» på Senterungdommens nettside. Det skal kort redegjøres for bruken av midlene. Midlene skal være brukt og rapportert om innen utgangen av mai året etter man mottar midlene. Laget er selv ansvarlig for å ta vare på bilag (kvitteringer) som viser hva pengene er brukt til. Dette bør man uansett gjøre til regnskapet.

Senterungdommen sentralt, eller LNU som forvalter ordningen, kan be om kontroll av hva pengene er brukt til. Kvitteringer skal ikke sendes inn til Senterungdommen sentralt, med mindre man blir spesifikt spurt om dette. Laget bør lagre kvitteringer og bilag i 2 år, for å være sikre på å ha relevant informasjon dersom det blir kontroll. I praksis innebærer dette at kasserer eller leder må ta bilde av eller scanne alle kvitteringer på kjøp gjort med frifondsmidler og lagre disse i en mappe på pcen i 2 år. Diss skal uansett være en del av lokallagets regnskap.

KAPITTEL 7: INFO OG KOMMUNIKASJON

SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Info og kommunikasjon

Som politisk ungdomsparti er kommunikasjonen vår vårt aller viktigste verktøy. Vi har som mål å engasjere medlemmer, få oppmerksomhet i media og nå igjennom med våre politiske saker. Det hjelper lite at vi er partiet med den beste politikken om ingen vet om det!

For å lykkes med dette er det viktig å være tydelig. Innledningsvis her er det et viktig prinsipp som burde ligge i bunnen, tenk over hva du har lyst til å formidle før du formidler det. Dette hører kanskje innlysende ut, men har du en klar idé om hva du har lyst til å formidle før en debatt, på Facebook, eller på et styremøte er det stor sannsynlighet for at du klarer å formidle det.

Internkommunikasjon

I fylkes- og lokallag er det greit å ha hyppigere kontakt enn kun på møter og arrangementer. Ofte trengs det avklaringer underveis, og ikke minst er det fint å oppdatere hverandre om pågående arbeid mellom møtene. Det finnes flere måter å holde kontakten på, men de mest brukte er enten eller både en lukket gruppe på Facebook eller en gruppechat. Slik er det lettere å spørre hverandre om hjelp, sende ut beskjeder eller ta små diskusjoner om noe skulle oppstå. Selv om kommunikasjonen er hyppig på for eksempel Facebook, er det ingenting som slår et fysisk møte for å diskutere saker. Om avstandene er store, kan man også prøve å ha Skype- eller telefonmøter som et supplement.

Facebook

De fleste organisasjoner/lag har i dag sin egen side på Facebook. Dersom laget ønsker en slik side, er det viktig at dere oppdaterer siden jevnlig, og med oppdatert kontaktinformasjon. Via denne siden er det viktig at alle arrangementer lages, og kan også brukes til å dele saker man mener noe om, eller medieklipp om noen fra laget har vært ute og ment noe. Husk at dette er lagets ansikt utad, og det er viktig å fremstå som profesjonelle og seriøse.

Facebook er det mediet der vi har potensiale til å nå flest med vårt budskap, men for at vi skal oppnå dette kan det være lurt og legge til rette for at innlegga vi produserer skal deles mange ganger. Da må vi presentere et budskap folk føler de må vise verden at de reagerer på, enten positivt eller negativt. Det er derfor viktig at vi har et enkelt og tydelig budskap. For å gjøre dette enkelt er det

lurt å bruke så lite tekst som mulig, og bruke et tydelig bilde med store og enkle følelser.

Facebook-bilder kan være enkle og trenger ikke ta mye tid. Det viktigste er at bildet bærer et tydelig budskap folk kan si seg enige i.

En annen måte å nå mange på er å lage en liten film av noen som snakker om et tema de brenner for, dette trenger ikke å være vanskelig, det viktigste er at du er engasjert. Husk at du må tekste filmene du legger på Facebook, siden få ser de med lyd. Dette kan du enkelt gjøre med Facebook sitt eget teksteverktøy som du finner når du laster opp en film.

Instagram

Instagram fungerer litt annerledes enn Facebook. Det betyr også at innholdet vi publiser må se litt annerledes ut for at det skal fenge. Det som fungerer bra på Instagram er å spille på positive følelser og ikke minst dele bilder og tanker som skiller seg ut fra det vi vanligvis ser i strømmen på Facebook. Hvis du tar bilde av en gjeng med senterungdommer prøv å formidle følelsen av lykke, styrke eller samhold. Dette er en enkel huskeregel som vil gi likes.

Press kreativiteten til det ytterste og vis frem at senterungdommen er en fantastisk organisasjon på nye og artige måter.

Her er noen raske tips for å lykkes:

1. Tenk på at bildet burde formidle en følelse.
2. Vær kreativ, tenk utenfor boksen når du tar bildet.
3. Et bilde med sterke farger kan lettere bli lagt merke til, men ikke overdriv.
4. Emneknagger bør brukes, men ikke mer enn maks 10-15 stk. Velg emneknagger som har mellom 70 000 – 500 000 innlegg, husk alltid: #SUL #Senterungdommen #Senterpartiet.
5. Benytt stories på møter dersom dere har muligheten til det, dette gjør at mange kan se hvor gøy det er på arrangementer.

Snapchat

Snapchat er et medium der bilder og filmer deles i sanntid, det betyr at det mottakeren ser er det som deles nå. Det kan derfor være lett å tenke på Snapchat som øynene til din beste venn som ikke er sammen med deg. Prøv også å formidle ting som skjer som du synes er morsomt. Et tips kan være å bruke utklipp av politikere og andre kjente personer for å krydre bildene du deler. Husk

også å bruke filtrene som Senterungdommen lager til nasjonale arrangementer. Dersom du har lyst på et slik filter selv til et arrangement, ta kontakt med sentralstyret så hjelper vi deg.

Et annet godt tips er å opprette gruppechat på Snapchat innad i fylkes- og/eller lokallagene, dette gjør det lettere å dele ideer og hverdagslige hendelser. KJEMPEGØY!

Profilering

Senterpartiets profileringshåndbok finner du på www.senterpartiet.no/folk-i-sp/ansatte/presse/logo-og-prof

Senterungdommens profileringshåndbok finner du på www.senterungdommen.no/handboka

Når vi produserer ting er det viktig at vi bruker de skrifttypene og fargene som kjennes igjen som våre. Du har sikkert opplevd at du kan se på fargen på en genser om den tilhører Senterungdommen eller f.eks. MDG, dette er viktig også i sosiale medier.

Derfor burde du se raskt igjennom Senterpartiet sin profileringshåndbok, den finner du på våre nettsider sammen med logoer.

Verving

Hvert år prøver vi å bli så mange medlemmer som mulig, og hvert år er det en kamp om å bli størst blant ungdomspartiene. De siste årene har vi kjempet mot FpU om å bli Norges tredje største ungdomsparti.

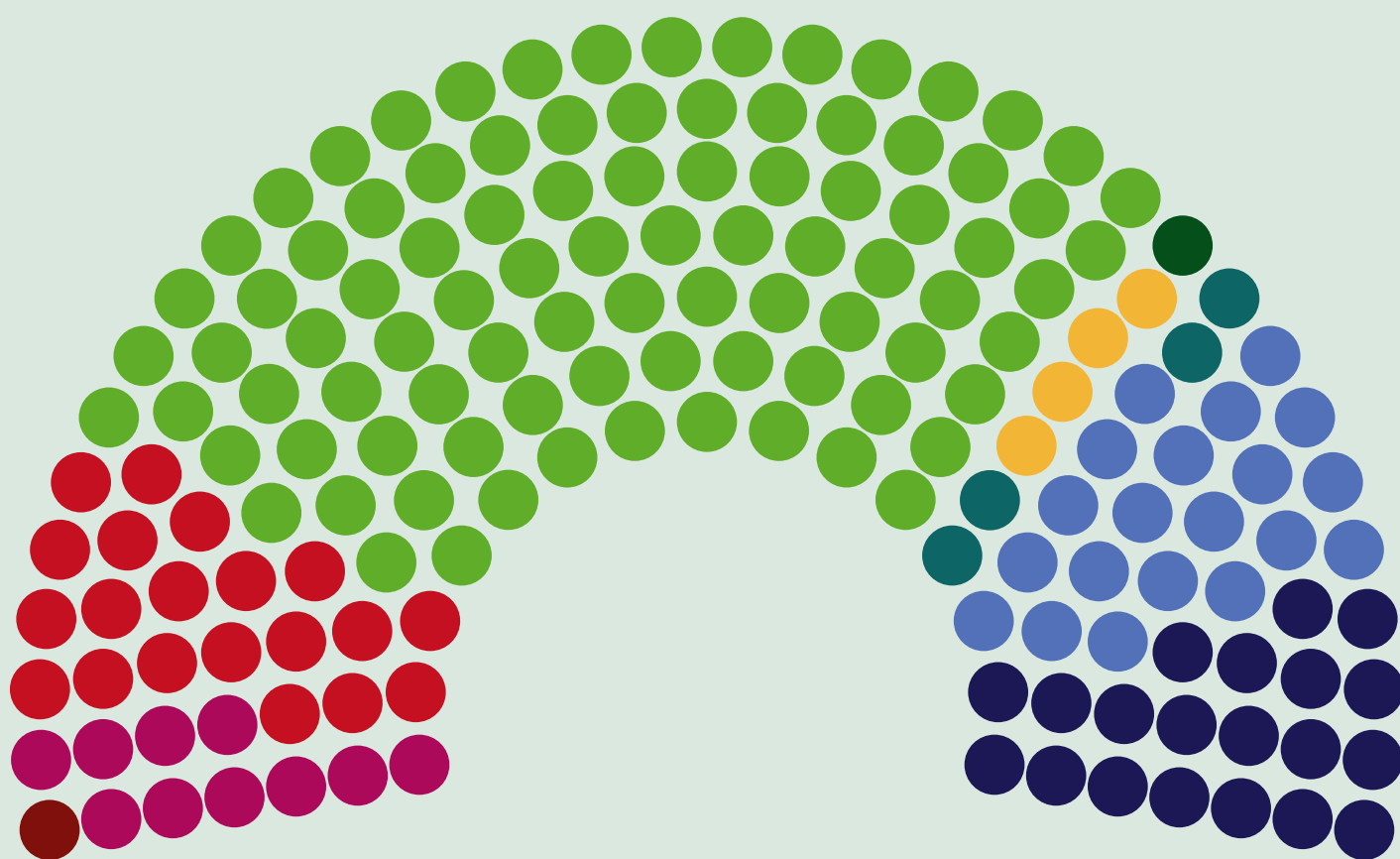
Det viktigste du må huske på når du verver er å tørre å spørre. Fortell om alle dine fantastiske opplevelser med Senterungdommen og om politikken vår så er det mange som ønsker å bli med på laget. Ifølge meningsmålinger så er det mange som er enige med oss, vår jobb er å gjøre de oppmerkssomme på at det er mulig å bli medlem og hvor mye moro de får mulighet til å være med på.

På starten av året er det viktig å fokusere på å få de medlemmene som ligger inne i systemet til å betale kontingenten sin. Et halvt år etter at kontingenten blir sendt ut, slettes fjorårets medlemmer som ikke har betalt. Det betyr at vi må være tidlig ute med å få fjorårets medlemmer til å betale kontingenten sin. Det er mye enklere å vite hvem man skal kontakte for å betale kontingent, enn det er å verve helt nye medlemmer som ikke er medlem fra i fjor! Utover i året flytter vi fokus fra reverving (få folk til å betale kontingenten) til å verve helt nye medlemmer. Her er det ofte litt forskjell på salgsargumentene, så tilpass disse etter målgruppen du skal (re)verve!

Husk; nye medlemmer gir nye muligheter!

KAPITTEL 8:

VALGKAMP

SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Valgkamp i Senterungdommen

Valgkamp handler i stor grad av kartlegging og organisering av hvilke ressurser man har tilgjengelig i fylket. Man må sørge for å ha oversikt over hvilke debatter som kommer, hvem som kan gå disse, og starte planlegging tidlig. Valgkampen må starte så tidlig som mulig, helst allerede året før valget. Hvilke politiske saker skal dere prioritere og hvordan skal dere sette dagsorden og komme i media. Utviklingen av politikk skjer som regel i mellomvalgsår. I valgåret burde fokus være å få ut sakene på en forståelig måte som treffer målgruppen.

Kreativiteten har ingen grenser i valgkamp. Morsomme påfunn og kampanjer vil hjelpe dere å få mediedekning. Målet i valgkamp må alltid være størst mulig oppslutning og at velgere har forståelse for politikken vår.

Et godt tips er å følge med på hva som skjer i media i løpet av hele valgåret. Om det er en sak som er på dagsorden burde vi alltid strebe etter å utnytte dette ved å få vår politikk på dagsorden. Dagsorden i media + eierskap (at vi får frem vår politikk) = saksgevinst. Det vil si at vi preger valgkampen, og vinner velgere. I valgkamp er det ofte slik at de siste månedene før valget består av spillet. Spillet om hvem som får hvilke posisjoner, og ikke nødvendigvis politikken. Derfor er det viktig å starte tidlig og være bevist på nettopp dette.

Tre ord definerer suksesskriterier i valgkamp. Oversikt, kreativitet og dagsorden.

Valgkamp er en kontinuerlig prosess som må startes tidlig, den må være godt planlagt, og samtidig fleksibel i forhold til media.

Hvert valgår produserer politisk utvalg i Senterungdommen en debattperm med talepunkter, fakta og tips du kan bruke i debatter i valgkampen og i debatter ellers.

Før kommune- og fylkestingsvalg lager fylkes- og lokallaga i Senterpartiet egne programmer. Her er det viktig at Senterungdommen er på ballen og får inn gode punkter for vår målgruppe i programmet. Dette arbeidet starter tidlig, og her er det viktig å være med fra start. Her kan dere bruke Senterungdommens sentrale program som inspirasjon, i tillegg til lokale saker dere synes er viktige.

Valgforberedelser gjennom et valgår

Nominasjonsprosessen: Lokallagene og fylkeslagene må sørge for at det blir valgt representanter i nominasjonskomiteen som ivaretar Senterungdommens interesser. Så tidlig som mulig i prosessen må en få avklart hvem en skal satse på til kommunestyre, fylkesting og storting. Man må også ha klart for seg hvilke listeplasseringer man ønsker seg. Dialog med senterungdomsrepresentanten i nominasjonskomiteen er viktig.

Fylkeslaget må forberede skoledebatter, og bør arrangere interne kurs for skolering av kandidatene og debattantene politisk og i media.

Sett ned valgkamputvalg både i fylket, og om nødvendig også på lokalplan i samarbeid med Senterpartiet.

Etter valget må det legges stor vekt på evaluering av valgkampen slik at erfaringene blir tatt med videre i neste valgkamp. Dette gjøres ofte av fylkeskontoret, men det er viktig at Senterungdommen også ser på sin egen innsats for seg. Denne evalueringen må deretter ses på i etterkant av valget og i forkant av ny valgkamp. Slik at man tidligst mulig kan ta med seg det som fungerte bra, og legger bak seg det som ikke fungerte like bra.

Skolebesøk

Det er ofte lettere å få komme inn i skolene enn det vi tror på forhånd. Men skolene ønsker som regel et opplegg som bygger på tema, (f.eks. kan vi ha tema på engasjement, rasisme, rusproblematikk, holdninger, osv.) og skolene vil synes det er problematisk dersom vi møter opp med sterke partiske innlegg.

For oss vil et klassebesøk uansett være tjenlig dersom vi lykkes med besøket. Elevene vil merke seg hvor vi kommer fra uansett hvilket tema vi presenterer, og uansett vinkling.

Senterungdommen har en egen «Ung Folkevalgt»-strategi som du kan lese på www.senterungdommen.no/handboka

I valgår arrangerer sentralledet debattantskolering for de som skal gå flest skoledebatter i fylkene i valgkampen.

Når du skal forberede innledningen, bør du gå gjennom følgende spørsmål:

- Hva skal jeg ha fram (budskap)?
- Hvorfor skal jeg få dette fram (argumenter)?
- Hvordan presentere argumentene?
- Hvem skal jeg snakke til (målgruppe)?

Debatter

Å gå i debatt er noe de fleste aktive senterungdommer på ett eller annet tidspunkt kommer til å gjøre. Her får du noen tips til å best forberede deg.

Å holde innledning

Målgruppen er det viktigste du må tenke over før en debatt. Du skal som regel ikke snakke til andre politikere, men personer som ikke har like stor kunnskap om politikk som deg. Derfor må du tilpasse hva du sier til de du skal nå ut til. I en debatt går man ofte i fellen å snakke for avansert. Kall en spade for en spade, og snakk til forsamlingen, ikke de andre debattantene.

Sørg for å ha bakgrunnskunnskap, og bruk tid på å gjøre temaet til ditt eget. Du skal legge frem politikken for partiet, men personlighet i debatt vinner man mye på. Dersom tilhørerne er negativt innstilt er det viktig at du viser at du forstår flere sider ved saken du presenterer, og er fleksibel i argumentasjonen. Er tilhørerne positivt innstilt kan du bruke tiden til å styrke holdninger og skape begeistring.

Retorikk

I et innlegg burde du spille på følelser, logikk og styrke din troverdighet. Når det gjelder logikk må du vise at du behersker det du snakker om, og kan saken uten å gjøre det for avansert. Forenkling av tall kan være et godt grep for å vise at du kan en sak, samtidig som du gjør det forståelig. Om noe koster 80 millioner så kan du si dette, men bryte det ned til at det koster hver nordmann 15 kroner, eller en pakke pastiller.

Logikk er faktaene du bruker i argumentasjonen, alltid begrunn planlagte innlegg med fakta.

Følelser er det man vinner mest på i debatt. Bruk retorikken og gjør saker om til en historie. Fortell om Roy som ikke får bo på sykehjemmet på hjemlassen, siden et annet parti har vedtatt politikk som påvirker dette. Det er som regel de gode historiene folk husker etter en debatt.

Husk å være blid, ha gode holdninger gjennom debatten. Man skal opptre høflig og saklig.

Å stå på stand

En stand kan være en fin måte å presentere Senterungdommen på. En stand kan man arrangere nesten hvor som helst, på skolen, på torvet, ved butikken, på bussholdeplassen eller lignende. Vi er tradisjonelt flinke til å arrangere stands i forbindelse med valgkampen. Men stands er en fin måte å nå ut til folk på, og bør derfor brukes mer aktivt for å markere enkeltsaker eller for å skape blest om Senterungdommens arbeid også i andre perioder.

Godt materiell

Dette er basisen for standen. Materiell kan bestilles fra sentralt hold (Senterungdommens kontor) eller fylkeslaget, men dere kan også lage materiell selv. (Husk bare at det er retningslinjer og regler knyttet til logobruk!)

Lag eller bestill iøynefallende plakater som presenterer temaet og hvem som har stand. Husk ta med informasjon om hvordan man melder seg inn i senterungdommen! Du som medlem kan hjelpe andre å melde seg inn på «min side». Videre er det andre enkle løsninger for å melde seg inn. Ved å sende SUL til 2360 eller ved å betale medlemskap på Senterungdommens Vipps-butikk.

Effekter

Papir er ikke alltid nok for å tiltrekke seg oppmerksomhet. Andre virkemidler er for eksempel: kaffe, kaker, brus, ballonger, klistremerker osv. Grønn konditorfarge er effektivt i sitronbrus, i kaker eller vaffelhjerter.

I tillegg kan en benytte seg av musikk, appeller over høyttaler, tippekonkurranse o.l. Sørg for høyttaleranlegg hvis dette er nødvendig.

Det kan også være lurt å lage en sittegruppe med campingbord og stoler, der folk kan slå seg ned for en liten prat. Folk må føle seg velkomne, da vil de få en positiv innstilling til budskapet vårt.

Tillatelse

Vær tidlig ute med å skaffe tillatelse til å holde stand der dere har planlagt. Kontakt butikkeier/grunneier og politi, helst skriftlig og etterpå følge opp pr. telefon.

En stand skal:

- kunne tilby et miljø
- skape nysgjerrighet
- søke kontakt med forbigående
- være originalt utformet

Standsarbeidere

Sørg for bemanning av standen. Lag gjerne vaktliste. Minst to-tre personer bør være tilstede hele tida. Ikke stå og prat med hverandre, ta initiativ til å prate med de som går forbi eller stikker innom standen. Bruk smilet, vær offensiv! Det viktigste er å se folk rett i øynene, vær frimodig og uredde!

Har dere telt på standen? Stå minst mulig inne i teltet, men mest mulig ute og kom de forbipasserende i møte. Det samme gjelder med disk, stå mest mulig foran disken, da er det lettere å få kontakt med de som går forbi.

Husk at standen ikke bare skal informere om laget, men at den også er en nødvendig kilde til å få impulser tilbake. LYTT! En populær aktivitet å ha på stand er «klagemur» eller en krukke der forbipasserende kan skrive ned saker de er opptatt av.

Senterungdommer på stand på Orkdal VGS.

Foto: Vegard Frøseth Fenes

KAPITTEL 9:

SKOLERING

SENTERUNGDOMMENS

ORGANISASJONSHÅNDBOK

(forrige side)

Foto: Cathrine Dokken

Fra +Bygda 2013

Innsiden finner du på
innsiden.sp.no.

Ta gjerne kontakt med sentralstyret om de kan holde innledninger. Hvem som sitter i sentralstyret finner du på:
senterungdommen.no/Folk-i-SUL

Skolering

Senterungdommens skoleringsprogram ligger til grunn for skoleringen i organisasjonen. Skoleringsprogrammet ligger i dokumentmappa på Innsiden. Dette skal kvalitetssikres av organisatorisk utvalg hvert år, så justeringer kan forekomme fra år til år.

Senterungdommen har et variert kurstilbud. De faste kursene kan du også se i forslaget til årshjul i kapittel 2. Det arrangeres forskjellige typer kurs sentralt. Videre tilbyr organisasjonen både kursmateriell og ulike studieringer. Disse kan både fylkeslag og lokallag bruke for å holde egne kurs. Kursene våre legges opp til å være lærerike samtidig som vi skal ha det sosialt og moro.

Skoleringen vi tilbyr er et av de viktigste tilbudene våre medlemmer får, både politisk og organisatorisk.

Lokal- og fylkeskurs

Det er mange fylkes- og lokallag som arrangerer kurs. Det er viktig for Senterungdommen med gode kurs lokalt. Her kan medlemmer få mer kunnskap, og ikke minst ha det trivelig sammen.

Husk – det å arrangere kurs er ikke vanskelig!

Punkter ved planlegging av kurs:

Mål

Sett dere et klart mål for hva dere ønsker med kurset. Dette målet bør man bruke til å styre planleggingen.

Innhold

Det er ofte klokt at man velger noen få konkrete temaer, heller enn vide og omfattende temaer. Da kan man heller arrangere flere kurs. Husk alltid på hvilken målgruppe kurset retter seg mot. Det å variere på hvilken arbeidsform man har på kurset er klokt. Foredrag i mange timer i strekk blir ofte tungt.

Innledere

Det er viktig at man gjør klare avtaler med dem som skal innlede, både når det gjelder tidsbruk og innhold. Det er mange både i Senterpartiet og Senterungdommen som kan holde innledninger på kurs. Senterungdommen sentralt hjelper alltid til med hjelp og støtte. Ikke nøl med å ta kontakt med noen i sentralstyret eller på kontoret.

Sosial aktivitet

Det er alltid fint å ha en sosial aktivitet sammen med skoleringen for at deltagerne skal bli bedre kjent og ha det hyggelig samtidig som man lærer noe nytt. Forbered dere og deleger ansvaret for en eller to slike aktiviteter.

Lokaler

Det er mulig å få lånt mange lokaler. Skoler, samfunnshus, kommunehus og mange andre bygg er mulig å få lånt gratis eller svært rimelig. Det er klokt å planlegge dette i god tid. Skal man ha overnatting er det svært ofte mulig å forhandle om pris.

Økonomi

Det er viktig at man har kontroll på dette. Det å sette opp et enkelt budsjett kan være til god hjelp. Det er mulig å få støtte til kurs gjennom forskjellige organisasjoner, i tillegg til å bruke frifondmidler. Se mer i kap. om økonomi.

Grønnskolering: Fylkes- eller regionsvise kurs

Grønnskolering finner du i årshjulet på senvinteren/våren, og er et kurs åpent for alle medlemmer i fylket. Her er det fylkeslaget som står som arrangør. Målet med denne skoleringen er å samle flest mulig medlemmer til skolering, både om politiske tema, men også for å bygge laget sosialt. I områder der et fylke ikke har ressurser til å arrangere dette alene, kan det selvfølgelig samarbeides.

Sentrale kurs

Sentrale kurs er for Senterungdommer fra hele landet. Hvilke tema og hvilke kursdeler som holdes varierer.

Vårslepp:

Her inviteres alle medlemmer til å være med på kurs. På disse kursene er det et variert program. Det skal være kursdeler tilpasset både den nyinnmeldte og de som har lang erfaring. På alle sentrale kurs skal det arrangeres aktivitetskurs, politiske seminar, og organisasjonskurs. Det vektlegges at alle skal føle seg hjemme, og at man har gode sosiale opplegg.

Tips til den praktiske planleggingen av kurs

- *Kontakt kursstedet tidligst mulig. Kanskje kan dere få billigere eller bedre lokaler ved å undersøke flere alternativer? Dersom ingen er kjent på stedet bør dere dra å se på det, eller få andre til å se på det for dere. Unngå misforståelser, spør heller en gang for mye.*
- *Når programmet begynner å ta form, må man kontakte innledere. Disse må få skikkelig beskjed om hva som ventes av dem (se også kapitlet om arrangering av møter).*
- *De sosiale delene av kurset må også planlegges skikkelig om de skal bli vellykket. Husk at kurset skal avvikles slik at folk får lyst til å komme igjen, og at de som ikke var der angrer bittært på det!*
- *I god tid før kurset sendes det ut innbydelse med program, praktiske opplysninger og påmeldingsfrist.*

Senterpartiets Studierforbunds nettsider finner du på: www.senterpartiskolen.no.

Sommerleir:

Her vil det bli tilbudt variert skolering for de som ønsker det. Det arrangeres aktivitetskurs, politiske seminar, og organisasjonskurs. Her vektlegges det også å nyte den herlige sommeren sammen med andre ungdommer. Fast på programmet er også Sentertinget, et rollespill der man får oppgaver hentet fra prosessene rundt valget og i Stortinget.

Debattantskolering:

I valgår arrangeres det en samling for de som skal gå skoledebatter i sine fylker. Her er det et begrenset antall plasser per fylke.

Toppskolering:

Hvert år arrangeres det en skolering for de som ønsker seg større utfordringer og ny kunnskap. Toppskolering er et kurs som først og fremst retter seg mot de medlemmene som allerede har vært innom nybegynnerkurs og kurs for viderekomende. Dette kurset er øverste skoleringsnivå i senterungdommen og har få plasser. Skoleringen blir hvert år annonsert, slik at interesserte medlemmer har mulighet til å søke om å delta.

Studiearbeid

Studiearbeid er et godt tilbud for lokal- og fylkeslag. Studiearbeid kan man drive med selv om man ikke har noe lokallag, bare man er en 5-6 stykker som har lyst til å diskutere eller lære mer om et tema. Studiearbeid i Senterungdommen organiseres gjennom Senterpartiets Studieforbund (SpS).

Arrangere kurs

Før man begynner den praktiske planleggingen bør følgende punkter være klare:

- Hvem ønsker vi å nå?
- Hvem kan vi regne med kommer?
- Hva har disse behov for å bli skolert i? (Husk at kursdeltakerne skal dra hjem og være bedre rustet til det daglige senterungsarbeidet.)
- Er det mulig å få med flere fylkeslag, eventuelt lokallag, på dette kurset?

KAPITTEL 10:

IDEOLOGI OG HISTORIKK

SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

(forrige side)

Foto: Cathrine Dokken

Fra +Bygda 2013

På landsmøtet i 2018 blir vår nye ideologiske plattform lagt fram til diskusjon og vedtak.

Denne ligger tilgjengelig på våre nettsider.

Ideologi

Ideologien ligger som et grunnlag for politikken, og sier noe om hvilke grunntanker som er viktige for partiet. Når det kommer en ny sak man ikke har tatt stilling til før eller ikke vet hva Senterungdommen egentlig mener om saken, kan ideologien være til hjelp. Vi sier gjerne at den ligger som en «ryggmargsrefleks» hos senterpartister, der vi vet hva partiet mener og står for uten å vite hva som spesifikt er vedtatt.

Kort sagt kan man si at ideologien vår bygger på tre ideer:

1. Ansvarsideen
2. Fellesskapsideen
3. Forvalterideen

Disse ideene ligger som et bakteppe for Senterungdommens politikk, og de kan gjenkjennes i flere saker.

Som at senterungdommen vil bygge landet nedenfra, med desentralisering av bosetting, makt, kapital og eiendomsrett. Vi kjemper for et samfunn med frie selvstendige mennesker som har tro på egne evner og tar ansvar for sitt eget liv, for fellesskapet og for natur og miljø. Den enkeltes rettigheter har verdi bare når de blir sett i forhold til andres rettigheter. For stor frihet for noen fører til mindre frihet for andre. Hensynet til naturgrunnlag og miljø må overordnes andre kortsiktige hensyn.

Senterungdommen vil videreføre en blandingsøkonomisk modell med samspill mellom privat eiendomsrett, privat initiativ og offentlig styring og tilrettelegging.

Historikk

Det som i dag er Senterungdommen begynte allerede 14.mars 1949, da Bondepartiets ungdomsgruppe dannet Bygdefolkets Ungdomsfylking (BUF), en landsomfattende ungdomsorganisasjon for Bondepartiet. BUF arbeidet i hovedsak med jordbruk og distriksspørsmål og BUFs første leder var Sverre Vaule.

I 1962 vedtok Landsmøtet å endre navn til Senterungdommens Landsforbund (SUL), som følge av at moderpartiet i 1959 skiftet navn til Senterpartiet. I denne perioden var det stor utvikling på politikk, som i større grad så på samfunnet som helhet. Den ideologiske grunntanken var desentralisering av makt, bosetting og kapital.

Navnet Senterungdommen ble vedtatt på Landsmøtet i 2004. Forkortelsen SUL blir fortsatt brukt, men da mest til internt bruk.

Senterungdommens landsmøte i 1976.

Foto: Arne Limkjær

Kontaktinformasjon til kontoret, sentralstyret og fylkesledere finner du på:
senterungdommen.no/folk-i-SUL

Avsluttende ord

Organisasjonshåndboka er ment som et verktøy for alle medlemmer og tillitsvalgte i senterungdommen. Tanken er at du som medlem får nytte av heftet både med tanke på inspirasjon og ideer, samtidig som du får informasjon om ulike temaer man ofte møter på i organisasjonsarbeidet. Videre håper vi at boka gir en helhetlig og enkel beskrivelse av organisasjons virksomhet i de ulike leddene, både det lokale, regionale og nasjonale arbeidet.

Takk for at du bidrar til et sterkt senterungdomslag!

Dersom du skulle ha spørsmål eller behov for hjelp i arbeidet, ta gjerne kontakt med din fylkesleder, noen i sentralstyret eller kontoret.

(neste side)

*Foto: Cathrine Dokken
Fra +Bygda 2013*

